

INHEEMSE EN AANBEVOLEN PLANTENSOORTEN

Lijst van niet-invasieve inheemse of standplaatsgeschikte soorten die in aanmerking komen voor aanplanting rond gebouwen in een stedelijke en voorstedelijke omgeving

VOORAFGAAND OPMERKING:

Sommige planten kunnen giftig zijn en zijn bijgevolg te vermijden in de aanwezigheid van kleine kinderen. Op de website van het Belgisch Antigifcentrum vindt u een lijst met de meest voorkomende giftige planten.

<https://www.antigifcentrum.be/natuur/planten/welke-planten-zijn-giftig>

Het is moeilijk om ieder gevaar met betrekking tot wilde planten en kamerplanten te vermijden. Kleine kindjes worden daarom best gewezen op de mogelijke gevaren. Zonder de toelating van een volwassene raken ze beter geen planten en vruchten aan.

LEGENDE:

BHG: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

B: inheems in België in natuurlijke staat op andere bodemtypes (ook in andere microklimaten), maar normaal gezien niet in het Brussels Gewest

Bloei: de vermelde bloeitijden kunnen variëren naargelang van de standplaats, het plaatselijke microklimaat en de weersomstandigheden van de voorgaande weken

HOUTACHTIG

Inheems in het BHG	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Gesnoei-de haag	Hoge haag	Struweel & hout-kanten	Alleen staand	Hoogte	Bodemtype	Bloeitijd	Herfst kleur	Biodiversiteits-aspecten	Landschappelijke aspecten
x	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	x	x	x	x	2 tot 8 m	Droog tot matig vochtig	Mei - juni	x	Honingplant, interessant voor vogels	Bloei
x	Gelderse roos	Viburnum opulus	x	x			2 tot 4 m	Normaal tot vochtig	Mei - juni		Bessen	Vruchten in de winter
B	Gele kornoelje	Cornus mas		x	x	x	2 tot 6 m	Zeer droog tot normaal, niet op zure bodem	Maart		Honingplant, bessen voor vogels	Vroege bloei
x	Gewone es	Fraxinus excelsior			x	x	20 m en meer	Matig vochtig tot vochtig				Interessant alleenstaand of in de rij
x	Gladde iep	Ulmus minor		x	x	x	10 tot 30 m	Droog tot matig vochtig, matig rijk	Maart - april		Zeldzame vlinders	
	Grauwe abeel	Populus canescens			x	x	20 tot 30 m	Normaal tot vochtig				In rij of alleenstaand
x	Grootbladige linde	Tilia platyphyllos			x	x	25 m en meer	Droog tot normaal	Juni - juli	x	Honingplant	In rij of alleenstaand
x	Haagbeuk	Carpinus betulus	x	x	x	x	10 tot 20 m	Matig droog tot matig vochtig	April - mei	x		Verwelkend
x	Hazelaar	Corylus avellana		x	x		4 tot 6 m	Normaal tot matig vochtig	Februari	x	Vruchten voor vogels en zoogdieren	
x	Hondsroos	Rosa canina		x			2 m	Matig droog tot normaal	Juni - juli		Vruchten en schuilplaats voor vogels	Bloei
x	Hulst	Ilex aquifolium	x	x	x		2 tot 10 m	Normaal tot matig vochtig			Bessen voor vogels	Altijdgroen
x	Kleinbladige linde	Tilia cordata			x	x	30 m en meer	Droog tot normaal	Juni - juli	x	Honingplant	In rij of alleenstaand
	Kriek (1)	Prunus cerasus (1)		x		x	2 tot 6 m	Normaal	April - mei		Kersen	Bloei
	Kweepeer	Cydonia oblonga		x		x	5 m en meer	Normaal	Mei - juni		Honingplant	Bloei, boomgaarden
x	Lijsterbes	Sorbus aucuparia			x	x	6 tot 12 m	Zure bodem	Mei	x	Bessen	Bloei, vruchtvorming

Inheems in het BHG	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Gesnoei-de haag	Hoge haag	Struweel & hout-kanten	Alleen staand	Hoogte	Bodemtype	Bloeitijd	Herfst kleur	Biodiversiteits-aspecten	Landschappelijke aspecten
	Mispel	Mespilus germanica		x		x	2 tot 5 m	Kalkhoudende, droge tot normale bodem	Mei - juni			Bloei
	Okkernoot	Juglans regia				x	20 tot 30 m	Normaal tot matig vochtig, (soms vrij droog)				Interessant in rij of alleenstaand
	Peer	Pyrus communis				x	6 tot 12 m en meer	Normaal	April - mei		Zeer interessant	In boomgaard of alleenstaand, Bloei
x	Ratelpopulier	Populus tremula			x	x	15 tot 25 m	Normaal tot vochtig				In rij of alleenstaand
x	Rode kornoelje	Cornus sanguinea	x	x	x	x	2 m	Droog tot vochtig	Maart - april		Bessen voor vogels	
x	Ruwe berk	Betula pendula			x	x	20 m en meer	Droog tot matig vochtig	April	x	Interessant voor vogels	Licht gebladerte
x	Schietwilg	Salix alba		x	x	x		Niet op droge bodem	April - mei		Holenbroeders, insecten	Knotwilgen op een rij
x	Sleedoorn (1)	Prunus spinosa (1)		x			1,5 tot 4 m	Alle types	Maart - April		Vogels, insecten	Vroege bloei
x	Spaanse aak (veldesdoorn)	Acer campestre	x	x	x	x	10 tot 15 m	Droog tot matig vochtig		x		Gebladerte; ideaal voor heggen of parkeerterreinen
x	Sporkehout	Frangula alnus		x	x		3 m	Zuur, matig vochtig tot vochtig			Bessen voor vogels	Voor licht onderhoud
	Tamme kastanje	Castanea sativa			x	x	25 m en meer	Normaal, zonder kalk	Juni	x	Interessant voor de fauna	Statisch alleenstaand
B	Tweestijlige meidoorn	Crataegus laevigata		x	x	x	2 tot 7 m	Droog tot matig vochtig	Mei - juni	x	Honingplant, interessant voor vogels	Bloei
x	Vogelkers (1)	Prunus padus (1)			x			Matig vochtig tot vochtig	April		Interessant voor vogels	Bloei
B	Wegedoorn	Rhamnus cathartica		x		x	3 m	Kalkhoudende, droge tot vochtige bodem			Bessen voor vogels	Licht onderhoud en bosranden
B	Wilde appel	Malus sylvestris		x		x	6 tot 10 m	Normaal	April - mei			In boomgaard of alleenstaand; Bloei
x	Wilde kardinaalsmuts	Euonymus europaeus		x			2 tot 5 m	Normale tot matig vochtige kalkhoudende bodem				Zeer mooie tweekleurige vruchten
x	Wilde liguster	Ligustrum vulgare	x	x			1,5 tot 3 m	Kalkhoudend, droog tot normaal	Juni			
x	Wintereik	Quercus petraea			x		25 m en meer	Matig droog tot normaal	Mei	x	Zeer interessant	Statisch alleenstaand
	Witte abeel	Populus alba			x	x	20 tot 30 m	Normaal tot vochtig				In rij of alleenstaand
x	Zoete kers (1)	Prunus avium (1)			x	x	10 tot 25 m	Normaal tot matig vochtig	April	x	Honingplant, kersen	Bloei
x	Zomereik	Quercus robur			x	x	25 m en meer	Droog tot vochtig	Mei	x	Zeer interessant	Statisch alleenstaand
x	Zwarte els	Alnus glutinosa			x		Tot 20 m	Vochtig tot overstromd	Februari		Interessant voor vogels; stabiliseert de oevers	Gebonden aan waterrijke gebieden en aan water

(1): Andere Prunus-soorten zijn invasief

KLIPLANTEN

Inheems in het BHG	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Gebruik	Hoogte	Bodemtype	Standplaats	Bloeitijd	Biodiversiteitsaspecten	Landschappelijke aspecten en beheer
	Blauweregen sp.	Wisteria sp.	op klimrek	5 tot 10 m	Niet te droog	Zonnig	April - Juni		Bloei
x	Bosrank	Clematis vitalba	op klimrek	5 m en meer	Kalkhoudend, droog tot normaal	Zonnig	Juli - augustus		Vruchten met pluim, slingerplant
	Druivelaar (wijnruif)	Vitis vinifera	Muren, latwerk, pergola's	10 m	Droog tot normaal; vermijdt vochtige bodems	Zonnig		Vruchten	Vrij licht bladerdek
	Klimhortensia	Hydrangea petiolaris	Schaduwrijke muren	5 tot 10 m	Normaal tot matig vochtig	Schaduwrijk	Zomer		Bloei op verticale steun
x	Wilde kamperfoelie	Lonicera periclymenum	op klimrek	5 m	Zure bodem	Zonnig	Mei - juni		Geurige bloemen
x	Wilde klimop	Hedera helix	Muren, hekwerk, bodembedekker	30 m en meer	Alle bodemtypes	Zonnig tot schaduwrijk	September - oktober	Honingplant, bessen, schuilplaats voor fauna	Altijdgroen; voor groene gevels; <i>beheer is noodzakelijk</i>

BODEMBEDEKKERS

Inheems in het BHG	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bodemtype	Standplaats	Bloeitijd	Biodiversiteitsaspecten	Landschappelijke aspecten
B	Beemdoeivaarsbek	Geranium pratense	Normaal tot matig vochtig	Weinig beschaduwd tot zonnig	Mei	Honingplant	Bloei
x	Gele dovenetel (2)	Lamium galeobdolon (2)	Matig droog tot normaal	Halfschaduw	Mei		Bloei
x	Kleine maagdenpalm	Vinca minor	Normaal	Halfschaduw	April		Bloei
x	Lievrouwewedstro	Galium odoratum		Halfschaduw	Mei		Bloei
B	Vrouwenmantel	Alchemilla vulgaris	Normaal tot matig vochtig	Zonnig	Mei		
x	Wilde klimop	Hedera helix	Alle bodemtypes	Zonnig tot schaduwrijk	September - oktober	Honingplant, bessen, schuilplaats voor fauna	Permanente groenbedekking

(2) De siervormen moeten worden vermeden (omdat ze invasief kunnen zijn)

EXTENSIEVE GROENDAKEN

Inheems in het BHG	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Vochtigheid	Zon	Bloeitijd
x	Gewone reigersbek	<i>Erodium cicutarium cicutarium</i>	Droog tot matig droog	Maximum	Juni
x	Hopklaver	<i>Medicago lupulina</i>	Droog tot normaal	Maximum	Juli
x	Muurpeper	<i>Sedum acre</i>	Droog	Maximum	Mei - juni
B	Rozetsteenkens	<i>Cardaminopsis arenosa</i>	Droog	Maximum	April
x	Slangenkruid	<i>Echium vulgare</i>	Droog tot matig droog	Maximum	Juni
	Roze vetkruid	<i>Sedum spurium</i>	Droog	Maximum	Juli - augustus
B	Wit vetkruid	<i>Sedum album</i>	Droog	Maximum	Juni - juli
B	Zacht vetkruid	<i>Sedum sexangulare</i>	Droog	Maximum	Juli - augustus

SCHADUWPLANTEN

Zie (blz.2) :

http://www.natagora.be/fileadmin/Nature_au_Jardin/Fiche_conseil/fiche_NATAGORA_NAJ_liste_plantes_ombre_BIL_080509.pdf

WATERPLANTEN

Inheems in het BHG	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Waterdiepte	Standplaats	Bloeitijd	Biodiversiteitsaspecten	Landschappelijke aspecten
x	Aarvederkruid (3)	<i>Myriophyllum spicatum</i> (3)	Van 0 tot 0,8 m; eerder eutrofe wateren	Volle zon		Schuilplaats voor aquatische fauna	
B	Grote boterbloem	<i>Ranunculus lingua</i>	Moeras	Zonnig	Juni		Bloei
x	Dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>	Vochtige weiden, sloten	Volle zon tot halfschaduw	Maart - April		Vroege bloei
x	Grote egelskop	<i>Sparganium erectum</i>	Oevers, sloten	Volle zon	Juni - september	Schuilplaats voor fauna	
x	Drijvend fonteinkruid	<i>Potamogeton natans</i>	Van 0 tot 0,5 m	Volle zon		Schuilplaats voor aquatische fauna	
B	Glanzend fonteinkruid	<i>Potamogeton lucens</i>	Van 0 tot 1,2 m; basenrijk water	Volle zon		Schuilplaats voor aquatische fauna	
x	Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>	Ondiep water	Volle zon tot halfschaduw	Mei		Bloei
x	Grof hoornblad	<i>Ceratophyllum demersum</i>	Van 0 tot 1,2 m	Volle zon		Schuilplaats voor aquatische fauna	
x	Echte koekoeksbloem	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Vochtige weiden	Volle zon	Mei		Bloei

x	Moerasspiera	Filipendula ulmaria	Oevers, vochtige graslanden, sloten	Volle zon tot halfschaduw	Juni		Bloei
x	Pijlkruid	Sagittaria sagittifolia	Ondiep tot matig diep water (2 m)	Volle zon	Juni - augustus		
x	Riet	Phragmites australis	Ondiep water	Volle zon	Juli – oktober	Schuilplaats voor vogels	Interessant in de winter
B	Wateraardbei	Comarum palustre	Oevers, moeras	Zonnig		Opmerking: zuur water	
B	Waterlelie	Nymphaea alba	Van 0,8 tot 1,2 m	Volle zon	Juli – september		Bloei
x	Moeraszegge	Carex acutiformis		Zonnig	April - mei		
x	Oeverzegge	Carex riparia		Zonnig	April - mei		
x	Scherpe zegge	Carex acuta	Oevers, vochtige graslanden, moeras	Zonnig	Mei		
B	Zwanenbloem	Butomus umbellatus	Ondiep water	Zonnig	Juni		Bloei

(3) Andere Myriophyllum-soorten kunnen invasief worden

ANDERE NUTTIGE BRONNEN

- www.bomenwijzer.be
- technisch vademecum bomen (info over planttechnieken en voorwaarden): http://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/technisch_vademecum_bomen.pdf
- brochure over alternatieven voor invasieven: <http://www.alterias.be/nl/lijst-van-invasieve-en-alternatieve-planten/alternatieve-planten>
- technisch vademecum invasieve planten: http://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/technisch_vademecum_beheer_van_invasieve_uitheemse_planten.pdf
- gids « pour plus de biodiversité : plantons local » (alleen in het Frans) : <http://www.strasbourg.eu/matsituation/professionnel/gerer-mon-entreprise/plantons-local>